

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARĖ
RADVILĖ MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ**

Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius Tel. (8-5) 239 6557 El.p. radvile.morkunaite@lrs.lt

p. Aurelijui Verygai
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrui

2017-09-18
Vilnius

**DĖL ORTOPEDINĖS AVALYNĖS KOKYBĖS KONTROLĖS BEI KOMPENSAVIMO
TVARKOS**

Gerbiamas Ministre,

Kreipiuosi į Jus, atkreipdama dėmesį į pačių pagrindinių paslaugų neįgaliesiems užtikrinimo įsisenėjusias problemas ir ragindama jas operatyviai spręsti, pirmiausia, siekiant supaprastinti ortopedinės avalynės neįgaliesiems vaikams įsigijimo ir kompensavimo tvarką.

Valstybė yra numačiusi galimybę kasmet kompensuoti dvi ortopedinės avalynės poras vaikams. Tačiau jau ne vienerius metus viešojoje erdvėje yra keliami klausimai tiek dėl akredituotų gamintojų teikiamos produkcijos siauro asortimento bei kokybės, tiek dėl ilgai trunkančio gamybos proceso, tiek dėl apsunkinimo nustatant terminus užsakymams priimti.

Pavyzdžiui, yra žinomas nė vienas atvejis, kai užsakius avalynę metų pradžioje jos gamyba trunka keletą mėnesių, kai kada net iki pusės metų. Pagal numatytą tvarką, antros kompensuojamos avalynės poros užsakymas yra galimas tik po pusmečio, skaičiuojant nuo tos datos, kada buvo atiduota pirmoji pora. Tokiu atveju susidaro situacija, kai tėvai ne dėl savo kaltės netenka galimybės pasinaudoti įstatymų numatyta teise į dvi kompensuojamos ortopedinės avalynės poras per metus.

Neįgaliųjų vaikų tėvai teigia susiduriantys ne tik su sunkumais pateikiant užsakymus, bet ir dėl siauro asortimento bei pateikto produkto kokybės, ypač kai reikalinga individualiai pritaikyta ortopedinė avalynė.

Dėl visų šių priežasčių, tėvai ieško kitų galimybių užtikrinti savo vaikų poreikius, ieško gamintojų užsienyje ir nebetenka galimybės pasinaudoti kompensacija. Tokiu būdu, dabartinis kompensavimo mechanizmas nepasiekia tikslo – užtikrinti savalaikį ir kokybišką neįgaliųjų vaikų vystymuisi reikalingo produkto prieinamumą. Kyla rimtų abejonių ar šioje srityje valstybės biudžeto lėšos tinkamai panaudojamos ir ar dabartinė įsigijimo bei kompensavimo tvarka yra palanki neįgaliesiems bei atitinka jų poreikius.

Mano žiniomis, su panašiais sunkumais susiduria taip pat ir negalią turintys suaugę neįgalieji.

Atsižvelgiant į tai, maloniai prašau Jus pateikti šią informaciją:

1. Kiek Valstybinės ligonių kasos duomenimis yra vaikų, kurie turi teisę į kompensaciją? Kiek 2016 bei 2017 metais šiam tikslui buvo skirta ir kiek panaudota lėšų? Kiek planuojama skirti šio tipo kompensacijoms ateinančiais biudžetinėmis metais?
2. Kokiomis priemonėmis siekiama, kad akredituotas gamintojas užtikrintų spartų ortopedinės avalynės gamybos procesą? Ar yra vykdoma sisteminė akredituotų gamintojų stebėseną šiuo aspektu?
3. Ar vykdoma pirkėjams pateikiamo akredituotų gamintojų produkto kokybės (ne tik gamybos proceso) faktinė kontrolė? Ar nėra planuojama įvesti produkcijos sertifikavimo sistemos?

4. Ar yra numatyta galimybė gauti kompensaciją, jei pirkėjas įsigyja poreikius atitinkančią avalynę ne iš akredituoto gamintojo?
5. Kokiomis priemonėmis yra skatinamas inovacijų pritaikymo (pvz. 3D pėdos skanavimo), asortimento plėtimo, naujų gamintojų įėjimo į rinką ir akreditavimo procesas? Kiek naujų gamintojų buvo akredituota per pastaruosius metus?
6. Kaip ketinama spręsti užsakymo terminų problemą, sudarant galimybes ne tik teoriškai, bet ir faktiškai įsigyti dvi kompensuojamos avalynės poras per metus?
7. Kokiu būdu yra vykdomas neįgalius vaikus auginančių tėvų informavimas apie jų teises gauti kompensaciją?

Pagarbiai

Seimo narė
Neįgaliųjų teisių komisijos narė

Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė